

Alle prijzen stijgen, behalve het melkgeld

Rumoer rond garantieprijs

FrieslandCampina houdt haar garantieprijs al vier maanden lang onveranderd op 32 euro, de laagste prijs van de afgelopen twee jaar. En dat terwijl de prijzen van zuivelproducten en de spotprijs voor melk al sinds mei omhoog gaan. Dat vraagt om een verklaring.

Op maandag 3 september maakte FrieslandCampina bekend dat ook voor deze maand de garantieprijs niet omhoog gaat. Melkvee.nl lanceerde daarop een poll waarin lezers konden reageren op de stelling: „FrieslandCampina heeft wat uit te leggen over de melkprijs“. Die poll kreeg meer dan 300 reacties, een van de hoogste aantallen sinds het begin van de polls op Melkvee.nl. Het onderwerp leeft dus behoorlijk onder de veehouders. Bijna 90 procent was het dan ook eens met de stelling. Daarbij is het natuurlijk de vraag hoeveel van die reacties komen van leden van FrieslandCampina. Het bedrijf stelt dat het een intensief contact heeft met haar leden en dat de systematiek van de garantieprijsberekening duidelijk met de leden is besproken. Die hebben daar op de vergaderingen ook mee ingestemd. Maar de prijs van RFC is ook belangrijk voor die melkveeouders die niet bij deze coöperatie zitten en die uitleg dus niet krijgen. Andere zuivelbedrijven gebruiken de prijs van FrieslandCampina namelijk als richtsnoer. Ook de voorschotten van bijvoorbeeld DeltaMilk en DOC zijn vorige maand stabiel gebleven. Melkvee Magazine neemt een aantal vragen die melkveeouders op Melkvee.nl hebben gesteld onder de loep. De antwoorden zijn gebaseerd op informatie van Friesland Campina.

1) De prijzen van melkpoeder en boter stijgen. Dat is goed voor de winst van FrieslandCampina. Waarom mogen de leveranciers daar niet van profiteren?

De garantieprijs is maar een onderdeel van het geld dat FrieslandCampina aan haar leden uitbetaalt, legt de coöperatie uit. De boeren krijgen melkgeld over de melk die ze leveren. Dat melkgeld is de garantieprijs, gecorrigeerd voor de vet- en eiwitgehalten. Daar komen toeslagen als kwantum- en seizoenstoelage bij. Inhoudingen voor onder andere negatieve grondprijzen, vaste kosten en seizoensheffing worden daarvan afgetrokken. Dit bedrag is onafhankelijk van het resultaat van FrieslandCampina.

Daarnaast krijgen de leden een prestatietoelage zodra de jaarresultaten van FrieslandCampina bekend zijn. Dit geld

wordt achteraf betaald, dus van de winst die de coöperatie dit jaar maakt, krijgen haar leden volgend jaar een prestatietoelage. De leden-melkveeouders van FrieslandCampina profiteren dus van de winst die het bedrijf maakt, aldus de coöperatie.

2) Hoe kan het gebeuren dat de garantieprijs niet stijgt, terwijl de zuivelnoteringen wel omhoog gaan?

Op dit moment stijgen de noteringen weliswaar, maar die geven slechts een indicatie over de prijsontwikkelingen. In contracten die zuivelondernemingen met afnemers hebben afgesloten, zijn prijsafspraken gemaakt voor de looptijd van het contract. Daardoor zeggen de noteringen niets over de daadwerkelijke prijs op de markt.

FrieslandCampina schat maandelijks de garantieprijs in. Dat doet ze aan de hand van de ontwikkeling van de gepubliceerde melkprijzen van een aantal referentiebedrijven; dat zijn Cono Kaasmakers, Bel Leerdammer en DOC Kaas in Nederland, twaalf zuivelcoöperaties in Duitsland, Arla Foods in Denemarken en Milcobel in België. Maar FrieslandCampina publiceert haar garantieprijs op de eerste maandag van elke maand en dan zijn de noteringen van de meeste andere bedrijven voor die maand nog niet bekend. Het kan zijn dat dit tot correcties leidt; die worden dan de volgende maand in de prijs voor die maand meegenomen. Een eventuele jaarcorrectie voor de garantieprijs wordt verrekend met de jaarlijkse uitbetaling van de prestatietoelage.

Dit is een systematiek die de coöperatie met haar leden heeft afgesproken. Anderhalf jaar geleden is de precieze berekeningswijze bepaald, voor een periode van drie jaar. FrieslandCampina heeft daarmee geen invloed op de hoogte van de garantieprijs. Alleen op de prestatietoelage en de uitkering in ledenobligaties (het vermogen op naam) heeft de onderneming invloed, want die zijn afhankelijk van het resultaat van de onderneming over het hele jaar.

3) Op de spotmarkt worden wel goede prijzen voor melk gehaald. Dus als FrieslandCampina zegt het prijsverloop

op de markt mee te nemen in haar garantieprijs, waarom gaat die dan niet omhoog?

De spotprijs en de garantieprijs zijn niet te vergelijken. Op de spotmarkt is een ander melkprijssysteem van toepassing. De handel op de spotmarkt kenmerkt zich door vraag en aanbod op korte termijn en kent geen garanties. Als gevolg van schommelingen in de melkaanvoer en de marktvrage kunnen melkverwerkers gebruik maken van het aanbod vanuit de spotmarkt. Omdat op dit moment de aanvoer laag is, kunnen deze verwerkers melk tekort komen. Die kopen ze dan op de spotmarkt bij. Als gevolg daarvan stijgt de prijs op dit moment. Maar als de marktsituatie verandert, kan die net zo snel weer zakken.

Bij het bepalen van de garantieprijs let FrieslandCampina op het prijsverloop in de markt op langere termijn. Niet het prijsverloop op de spotmarkt.

4) Nu de voerkosten zo hoog zijn had de prijs toch wel met een paar cent verhoogd kunnen worden? Dat zou de onrust onder veel boeren hebben weggenomen.

Dan zou het bedrijf zich niet houden aan de afspraken die ze met haar leden heeft gemaakt over hoe de garantieprijs wordt vastgesteld. En dat maakt het stelsel onbetrouwbaar. Veel boeren zouden het er ook niet mee eens zijn als FrieslandCampina minder uitbetaalt als de voerkosten laag zijn.

5) Maar als de zuivelnoteringen omlaag gaan, zijn ze er wel snel bij om de melkprijs ook omlaag te brengen.

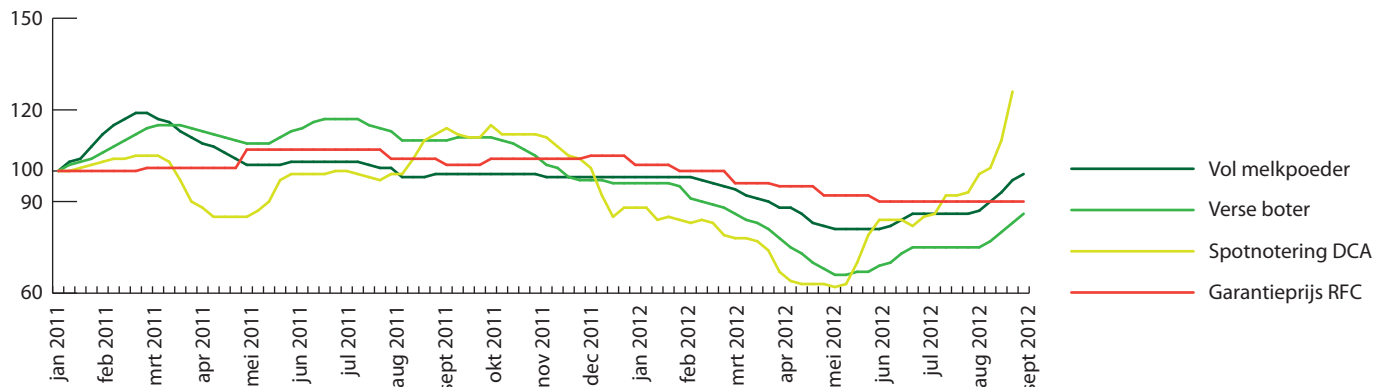
Dat is dus niet waar. Kijk maar naar de grafiek. Van juni vorig jaar tot mei dit jaar heeft de prijs van boter een val gemaakt van 424 euro tot 240 euro per 100 kilo. Bij melkpoeders was de daling al in maart 2011 ingezet. De garantieprijs liep van maart tot juni vorig jaar op van 36 naar 38 euro en is de rest van het jaar tussen die prijzen blijven schommelen. In december garandeerde FrieslandCampina nog 37,50 euro voor de melk die ze inkoft. Weinig mensen hadden er toen problemen mee dat de garantieprijs zo hoog bleef. ■

Discussie
Volg de Prikkebord-discussie op het internet via www.melkvee.nl in het dossier Melkvee Magazine.

De garantieprijs in vergelijking met andere noteringen

Het prijsverloop van de garantieprijs vertoont minder schommelingen dan de andere noteringen. De grafiek is geïndexeerd voor januari 2010.

Bronnen: FrieslandCampina, Productschap Zuivel, DCA